

В.О. Матросова, к.е.н., доцент

О.С. Верташова, студентка

ГАРМОНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО ВИМОГ ЄС

Гармонізація податкової системи України щодо вимог ЄС обумовлюється стратегічною спрямованістю України на трансформацію податкової системи задля підвищення конкурентоспроможності національної

економіки. Треба розуміти, що гармонізація податкової системи України – це один з найважливіших засобів забезпечення міжнародної конкурентоспроможності національної економіки. Тому ще у перші роки свого становлення наша країна проголосила курс на європейську інтеграцію, що зумовило необхідність приведення українського законодавства у відповідність до законодавства Європейського Союзу.

Термін «гармонізація податкової системи» означає перехід до єдиної податкової системи і передачу всіх повноважень за визначенням бази і ставок основних податків органам ЄС [1].

Метою гармонізації податкової системи є її вдосконалення, що буде відповідати принципам і стандартам Європейського Союзу, сприяти сталому економічному зростанню та прискоренню розвитку національних конкурентних переваг з урахуванням світового досвіду, забезпеченню достатності сукупних податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів та державних цільових фондів.

Вітчизняна практика показує, що численні реформи у сфері оподаткування не сприяли вирішенню ключових проблем стягування податків. Ці проблеми полягають в нерівномірності розподілу податкового навантаження між платниками і носіями податків, факторами виробництва, ухиленні та уникненні оподаткування, перенавантаження податкової системи різними преференціями, множинності і нестабільності податкового законодавства [2]. Це спотворює конкурентне середовище в країні, знижує стимули до виробничої активності суб'єктів господарювання і негативно позначається на фіскальній достатності держави [3].

Гармонізація податкової системи України відповідно до вимог ЄС є обов'язковим, проте найбільш складним і трудомістким завданням, оскільки у податковій системі України спостерігаються як елементи податкових систем періоду існування соціалістичної системи, так і певні риси, що притаманні країнам з ринковою економікою.

Основними напрямками гармонізації податкової системи України до вимог ЄС є:

1. Гармонізація податку на додану вартість.
2. Уніфікації законодавства в частині справляння акцизного збору.
3. Вирішення питання подвійного оподаткування в процесі справляння прямих податків.
4. Усунення податкового (митного) контролю на внутрішніх кордонах співтовариства [4].

Проведення податкової гармонізації є особливо актуальним останнім часом, оскільки її результати вже могли б бути враховані в положеннях Податкового Кодексу України.

В Україні створена належна інституційна база для реалізації процесу адаптації податкової системи, визначальними складовими якої є нормативно-правова база та державні установи, які координують адаптацію. Але значних успіхів у цьому процесі Україна досі не досягла. Наразі процес адаптації податкової системи України до вимог ЄС носить односторонній характер, є добровільним кроком назустріч ЄС.

Список літератури: 1. Мельник П.В. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія/ П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.]; за ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2008. – 675 с. 2. Румянцев А. «Гармонизация налоговых систем стран – членов ЕС» // Экономика и жизнь. 2009. № 43. 3. Захаров А. С., ст. «Налоговая политика ЕС: правовые основы», // «ЗАКОН», № 12 сентябрь 2007. 4. Валігура В.А. «Теоретичні засади міждержавної податкової гармонізації та характеристики податкових систем країн європейського союзу в контексті євроінтеграції України» Світ фінансів. 1 (14), березень 2008 р